



Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbetet 2023 – Bilaga till delårsbokslut för Dalslands miljö- och energiförbund 2023

Mål- och måluppfyllelse samt status för den myndighetsrelaterade tillsynen

Myndighetsarbetet

Myndighetssidan har under 2023 genomfört en omorganisation som syftar till att öka effektiviteten i arbetet och minska sårbarheten vid vakanser och längre frånvaro.

I år är det ca 3 heltidstjänster färre på myndighetssidan än under 2022. För att tillfälligt överbrygga denna minskning i personal samt till följd av bl.a. långtidssjukskrivning har konsultstöd anlåtats under året och kommer fortsatt anlitas resten av året. Förhoppningen är att myndighetsarbetet ska kunna genomföras i sin helhet med ordinarie bemanning efter 2024.

Utöver den minskning av antalet tjänster som nämns ovan har verksamheten i nuläget två vakanser i form av en föräldraledighet och en längre sjukskrivning. Någon ytterligare förstärkning av personalstyrkan till följd av detta är ej aktuell i nuläget.

Det myndighetsrelaterade arbetet ligger i fas med gällande verksamhetsplan och förväntas gå in i nästa verksamhetsår utan någon tillsyns- eller kontrollskuld. den planerade tillsynen förväntas kunna slutföras i enlighet med verksamhetsplanen.

Miljö- och lantbrukstillsyn

Tillsynen av B- och C-anläggningar ligger i fas med verksamhetsplanen. Tillsynen av U-anläggningar har delvis genomförts och beräknas kunna slutföras under hösten.

Risiklassning av förorenade områden i enlighet med uppsatt mål kommer att genomföras under hösten.

Enskilda avlopp

Handläggningen av äldre tillsynsärenden gällande enskilda avloppsanläggningar fortlöper enligt plan och handläggs parallellt med inkommande ansökningar om inrättande av nya anläggningar.

Livsmedels- och hälsoskyddstillsyn

Livsmedelskontrollen bedöms kunna genomföras i enlighet med verksamhetsplanen.

Den planerade tillsynen av hälsoskyddsverksamheter är genomförd enligt verksamhetsplanen, undantaget tillsynen av flerbostadshus. Det sistnämnda tillsynsområdet kommer att fullföljas under hösten.

Kansli & administration

Administrativa uppgifter har hanterats löpande. Kansliet utvecklar kontinuerligt handläggargstödet genom uppdatering och utveckling av ärendesystemet Vision. Arbeta med revidering av förbundets dokumenthanteringsplan pågår och förväntas färdigställas under 2023.



Förbundet har ansökt om medverkan i e-arkiv Väst och väntar nu på godkännande.

Avseende förbundets arbete med e-tjänster, se redovisning under mål 8 nedan.

Förbundet har genomfört upphandling av ramavtal avseende köp av inspektörskompetens på konsultbasis.

Förbundet har upphandlat digital signeringstjänst för justering mm av protokoll. Tjänsten förväntas vara i drift fr.o.m. i höst.

Operativa mål och nyckeltal

	MÅL	NYCKELTAL	STATUS
Mål 1	Tillsyn ska utföras på minst 100 stycken miljöfarliga verksamheter under 2023.	Andel verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 100 st verksamheter har fått tillsyn.	Målet uppnått. Hittills har 142 inspektioner utförts på miljöfarliga verksamheter.
Mål 2	Tillsyn ska utföras på minst 30 stycken lantbruk/hästgårdar under 2023.	Andel verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 30 st har fått tillsyn.	Målet uppnått. Hittills har 71 stycken inspektioner genomförts på lantbruk.
Mål 3	Tillsyn ska utföras på minst 60 stycken hälsoskyddsverksamheter under 2023.	Andel verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 60 st har fått tillsyn.	Målet uppnått. Hittills har 61 stycken inspektioner genomförts på hälsoskyddsverksamheter.
Mål 4	Senast 2025 ska offentlig kontroll utföras vid samtliga dricksvattenanläggningar för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att garantera säkerheten vid vattenverk och reservoarer vid samtliga kommunala vattenverk och distributionsanläggningar som producerar respektive tillhandahåller dricksvatten till mer än 2 000 personer.	Andel kommunala dricksvattenanläggningar som kontrollerats med avseende på säkerheten vid vattenverk och reservoarer 2025. Målet anses uppnått när samtliga har fått kontroll.	Denna kontroll kommer att påbörjas under hösten.
Mål 5	Senast 2025 ska offentlig kontroll avseende mikrobiologiska och kemiska faror i faroanalys och beredning av dricksvatten ha utförts vid samtliga kommunala dricksvattenanläggningar som producerar över 100 m ³ dricksvatten per dygn.	Andel kommunala dricksvattenanläggningar som har kontrollerats med avseende på mikrobiologiska och kemiska faror i faroanalys och beredning av dricksvatten 2025. Målet anses uppnått när samtliga har fått kontroll.	Denna kontroll kommer att påbörjas under hösten.
Mål 6	Samtliga 75 stycken förorenade områden som ska inventeras i branschklass 1–3 ska vara inventerade och riskklassade senast 2030. Som delmål ska 5 stycken områden i branschklass 1–3 vara inventerade och riskklassade under 2023.	Andel åtgärdsbedömda/åtgärdade förorenade områden i RK 1–3. Målet anses uppfyllt när 75 stycken har inventerats och klassats 2030. Delmålet anses uppfyllt när 5 stycken har inventerats och klassats 2023.	Inventering och klassning av förorenade områden kommer att ske under hösten.
Mål 7	Finansieringen av miljönämndens myndighetsutövning ska till minst 50% vara avgiftsfinansierad.	Målet anses uppfyllt när 50 procent avgiftsintäkter i relation till	Följs upp i helårsbokslutet.



		miljönämndens kostnader för myndighetsutövning.	
Mål 8	Under 2023 ska E-tjänster avseende ansökan om inrättande av enskild avloppsanläggning, ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning samt registrering av livsmedelsanläggning färdigställas.	Antal färdigställda E-tjänster. Målet anses uppfyllt när alla tre E-tjänsterna är i drift	Livsmedelsverket har tagit fram en e-tjänst för registrering av livsmedelsverksamheter som planeras tas i drift under 2023. Kontoret arbetar för att ansluta till denna tjänst inför 2024. Havs och vattenmyndigheten håller på att ta fram en e-tjänst för ansökning av enskilt avlopp, varför kontoret avvaktar utvecklingen av detta arbete. Möjligheterna att ta fram e-tjänster i övrigt sker för närvarande genom dialog med Melleruds kommun för att se på möjligheter kring samordning och hålla nere kostnader.

Insatser/aktiviteter i verksamhetsplan för det miljö- och energistrategiska arbetet 2023

Insatser/aktiviteter i det miljö- och energistrategiska arbetet 2023		
Övergripande	Vad innebär insatsen/aktiviteten	Status
Strategiskt arbete för hållbar ekologisk utveckling	Arbete pågår kontinuerligt att skapa ett systematiskt och långsiktigt miljöarbete som tar avstamp i Agenda 2030. Vår roll är att medverka i alla delar av kommunernas förbättringsprocess dvs planera, genomföra, följa upp och förbättra (PDCA). Innefattar delaktighet i kommunernas nulägesanalys, målprocesser, utbildningsinsatser, verksamhetsstöttning och uppföljningsarbete.	Kontinuerlig dialog med kommunerna för skapa mer aktivitet och bättre uppföljning av miljöfrågorna. En sammanställning har gjorts av kommunernas styrdokument inom miljö- och energiområdet. DMEK deltar bl.a. i Melleruds nystartade Hållbarhetsgrupp.
Utvecklad samverkan - externa aktörer	DMEF medverkar i befintliga/upperbetade nätverk (t.ex. via Fyrbodals kommunalförbund, energikontoret Väst), men kommer också arbeta för att utveckla former och arenor för samverkan med externa aktörer.	Samverkan med externa aktörer pågår kontinuerligt. Förbundet kommer exempelvis medverka i ett Interregg-projekt 2024-2026 kring fossilfria transporter tillsammans med bl.a. Fyrbodals kommunalförbund.



Remisser/enkäter	Förbundet kommer tillsammans med kommunerna strukturera ärendehantering kring remisser/enkäter i syfte effektivisera remiss-/enkäthantering.	Remisshantering enligt de gemensamma riktlinjerna, uppföljning kommer att ske vid årsskiftet.
Bokslut/hållbarhetsredovisningar etc.	Tar fram underlag inom förbundets ansvarsområde till kommunernas bokslut. Medverkar i de kommunala hållbarhetsredovisningar/-bokslut som aviserats från vissa kommuner.	Bokslut framtaget för Bengtsfors och Dals-Ed Arbete pågår med att ta fram en hållbarhetsrapport för Bengtsfors.
Styrning/ägarsamråd	Ägarsamråd kring hållbarhetsfrågor och inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet.	Regelbunden dialog med kommuncheferna (KORP-möten) samt Miljöforum 2 ggr/år. Workshop med direktionen genomfördes 8/6.
Miljöforum	Forum där företrädare från förbundet resp. kommunerna medverkar i en process kring inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet 2024 och framåt.	Miljöforum genomförd 26/5. Nytt miljöforum planeras till hösten.
Energisamverkan/energi- och klimatrådgivning		
Energi- och klimatstrategi (Dalslandsgemensam)	En arbetsgrupp med företrädare från förbundet resp. medlemskommuner inkl. Åmål, samverkar i framtagande och implementering av gemensam energi- och klimatstrategi	Strategin färdigställdes och överlämnades i maj till kommunerna för internremiss och antagande.
Energisamverkan kommunerna (energigrupper, klimatlöften mm)	Stöd och samverkan med kommunernas energigrupper inkl. Åmål avseende energi- och klimatfrågor. Under arbetet med energi- och klimatstrategin har energigrupperna legat vilande då samverkan skett i detta forum.	En fordonsgrupp med representanter från förbundet och kommunerna startades upp i augusti. Den gemensamma Resepolicyn överlämnades i maj till kommunerna för antagande. Ny hållbarhetsgrupp har bildats i Mellerud, DMEK deltar. DMEK har lämnat över ett underlag med analys och förslag som stöd för kommunernas antaganden av klimatlöften. DMEK har undersökt möjligheten att få till ett bättre system för cirkulära möbler i kommunerna



Energiuppföljning	Regelbunden uppföljning av energianvändningen hos medlemskommunerna (innefattar även drivmedelsanvändning etc. hos kommunernas fordon). Från och med 2024 kommer energiuppföljningen vara en del i uppföljningen av energi- och klimatstrategin.	Tider för redovisning av energiuppföljningarna har planerats in för nästan samtliga Dalslandskommuner och kommer att genomföras under hösten.
Energi- och klimatrådgivning (EKR)	Enskild rådgivning, samt informationsspridning genom utåtriktade aktiviteter till privatpersoner, föreningar, organisationer och företag utifrån energimyndighetens anvisningar och riktlinjer. Finansieras genom stöd från Energimyndigheten. Under 2023 har energi- och klimatrådgivningen fått utökade medel från Energimyndigheten för att förstärka rådgivningen med en extra resurs. Detta på grund av det ökade söktrycket som varit under 2022 och som förväntades även under 2023.	EKR har deltagit på Cykelns dag i Åmål och Kanalyran i Mellerud. Fler utåtriktade aktiviteter är planerade under hösten. /AS Under våren genomfördes en riktad insats gentemot SFI (svenska för invandrare). EKR har påbörjat en riktad insats mot företag och botadsrättsföreningar i kommunerna och under sommar/höst har besök planerats in. Utöver det besvarar EKR löpande inkommande samtal, e-post mm från privatpersoner, org., föreningar och företag.
Hållbar samhällsplanering		
ÖP Färgelanda inkl. LIS	Revidering av ÖP (inkl. LIS-plan) för Färgelanda kommun. DMEF medverkar i kommunens arbetsgrupp.	Ingen inbjudan/förfrågan. har inkommit.
Omarbetning LIS – Bengtsfors	Omarbetning av LIS-plan. DMEF medverkar i ev. arbetsgrupp alt. är kompetensstöd utifrån hur arbetet utformas i Bengtsfors.	Ingen inbjudan/förfrågan har inkommit.
Grön infrastruktur/ekosystem-tjänstanalys, Dalslandsgemensam. (projekt)	Projekt som till 50% finansieras via s.k. LONA-stöd. Projektperiod 2021-2024. Melleruds kommun är projektägare. Arbetet pågår och arbetsgrupp är etablerad (funktioner från förbundet och kommunerna). Åmåls och Vänersborgs kommuner medverkar i projektet.	Arbete pågår utifrån projektplan. /HE
Avfallsplan Dalsland	Fortsatt arbete enligt mål och åtgärder i avfallsplan Dalsland	Kommunerna sammankallade. Ingen förfrågan har inkommit till DMEK
Stöd klimatanpassning	Kompetensstöd i kommunernas arbete med klimatanpassning.	DMEK medverkat inom ramen för projektet Grön infrastruktur (se ovan).



Medverka detaljplaneringsprocessen	Deltagande av DMEF i hela DP-processen (dvs. ej enbart som remissinstans). Önskemål om detta har uttryckts från Färgelanda och Mellerud.	Ingen inbjudan/förfrågan har inkommit.
Upphandlingsfrågor	DMEF deltar i kommunernas upphandlingsmöten, bistå upphandlarna med att välja och specificera miljökriterier i gemensamma upphandlingar, följa upp miljökrav i befintliga avtal	Deltar i kommunernas gemensamma upphandlingsgrupp. Lämnat synpunkter i upphandling av förpackningsinsamling, grävtjänster och taxiresor hittills i år.
Naturvård		
Vägledning Naturen i Dalsland (engelsk översättning)	Boken Naturen i Dalsland håller på att översättas till engelska. DMEF processleder projektet. Ambitionen är att översatt bok/webbmaterial finns framtagen till sommarsäsongen 2023.	Arbetet har pausats på grund av resursbrist.
Åtgärder naturvårdsprogram	Aktuella åtgärder i kommunernas naturvårdsprogram.	DMEK arbetar för närvarande med en sammanställning av hur åtgärder genomförts i kommunernas olika naturvårdsprogram. Sammanställningen förväntas klar under hösten.
Förarbete kommunala naturreservat Dals-Ed, Färgelanda	Dals-Ed och Färgelanda har uttryckt önskemål om bildande av kommunala naturreservat. Underlag (fastighetsutredningar, naturbruksplaner etc.) behöver tas fram innan det är möjligt att ansöka om medel för bildande av dessa reservat. Sådant underlag avses tas fram under 2023.	Underlag är framtaget och presenterat för politiken. Beslut om fortsatt hantering inväntas.
Invasiva arter	Framtagande av gemensamma riktlinjer/policys avseende förebyggande arbete/hantering/bekämpning av invasiva arter.	Ingen inbjudan/förfrågan från kommunerna har inkommit.
Friluftsliv relaterat till naturvårdsfrågor	Dals-Ed och Mellerud har efterfrågat kompetensstöd för friluftslivsfrågor som är kopplade till naturvårdsrelaterade frågor.	DMEK har bistått i arbetet, både i Mellerud och Dals-Ed
Hållbar vattenplanering		
LEVA/LOVA Lillån/Dalboslättan (projekt)	Pågående projekt som till 80% finansieras med s.k. LOVA-stöd. Projektperiod 2019-2023. Åtgärdssamordnare leder projektet genom tät samverkan med brukare i området. DMEF är projektägare. Vänersborgs kommun medverkar. Projektet har förlängts genom att en ny ansökan har beviljats stöd t.o.m. 2027.	Arbetet pågår.
LOVA Örekilsälven (projekt)	Åtgärdssamordning i Örekilsälvens övre del. Pågående projekt som till 80% finansieras med s.k. LOVA-stöd. Projektperiod 2019-2024. Projektägare Dals-Eds kommun. DMEF projektleder tillsammans med kommunen. Fältpersonal från Milva (konsult), länsstyrelsen och skogsstyrelsen arbetar operativt, med markägarmöten, naturbruksplaner m.m. Samverkan sker med bl.a. med fiskevårdsområden och dikningsföretag.	Arbetet pågår.



LOVA-Valboån (projekt)	Åtgärdsamordning inom Valboåns avrinningsområde. Projekt som till 80% finansieras med s.k. LOVA-stöd. Projektperiod 2021-2024. Projektägare DMEF. DMEF projektleder. Fältpersonal från Milva (konsult), länsstyrelsen och skogsstyrelsen arbetar operativt, med markägarmöten, naturbruksplaner m.m. Samverkan sker med bl.a. med fiskevårdsområden och dikningsföretag.	Arbetet pågår.
Samverkan Teåkersälven	DMEF deltar aktivt i samverkansgruppen för Teåkersälven (del av Dalbergså/Holmsåns vattenråd). Arbetet sker utifrån bred samverkan och enligt åtgärdsplanen för Teåkersälven. Indikatorarter är flodpärlmusslor och öring. Arbeta sker med flera olika slags åtgärder som syftar till god ekologisk status. Åtgärdsmedel söks där det är möjligt.	DMEK har medverkat i möten med samverkansgruppen.
Medverkan vattenråden	Deltar i Gullmarns (Örekilsälvens) och Dalbergså/Holmsåns vattenråd inom ramen för pågående projekt/aktiviteter. DMEF kommer även delta i Enningdalsälvens vattenråd som gör en uppstart under våren 2023.	DMEK har medverkat i Gullmarns och Enningdalsälvens vattenråd. Dalbergså/Holmsåns vattenråd är under omstrukturering.
Dagvattenpolicy (Mellerud/Bengtsfors) och övrig VA-planering	Deltagande av DMEF i kommunernas VA-planeringsprocesser. Mellerud och Bengtsfors har uttryckt en ambition att tillsammans ta fram en dagvattenpolicy under 2023.	DMEK har medverkat som kompetensstöd i kommunernas arbete med Vattentjänstplan.
Övrigt		
Tätortsnära grönplanering	Medverkan i planering/utformning av grönstruktur – Dals-Ed (oförutsedd förfrågan som inkom 2022)	Fältarbete är gjort och plan håller på att färdigställas.
Samordning åtgärdsprogram – Hållbart Västra Götaland	Samordning kring uppföljning av kommunernas och förbundets åtaganden i Länsstyrelsen Åtgärdsprogram för miljömålen – Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland 2022-2025.	DMEK har samordnat uppföljningen av åtgärdsprogrammet (feb 2023)
Oförutsedda förfrågningar från kommunerna	DMEF är "bollplank" kring miljö- och energirelaterade frågor som kan uppkomma under 2023.	Bl.a. frågor kring planering rörande grön-/skogsområden i Bengtsfors